

Sygn. akt III RC 21/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 września 2016 r.

Sąd Rejonowy w Otwocku – III Wydział Rodzinny i Nieletnich

w składzie:

Przewodniczący: SSR Paweł Witan

Protokolant: sekretarz sądowy Magdalena Miętus

po rozpoznaniu w dniu 06 września 2016 r. w Otwocku

sprawy z powództwa R. C.

przeciwko małoletniemu E. C. reprezentowanemu przez przedstawicielkę ustawową J. W.

o zmianę orzeczenia w zakresie alimentów

1. alimenty zasądzone wyrokiem Sądu Rejonowego w Otwocku z dnia 15 listopada 2013 roku w sprawie III RC 439/12 od R. C. na rzecz małoletniego E. C. ur. (...) z dniem 1 lutego 2016 r. obniża z kwoty po 500 (pięćset) złotych miesięcznie do kwoty po 400 (czterysta) złotych miesięcznie, płatnej do rąk matki małoletniego J. W., do dnia 10-go każdego miesiąca z góry wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wymagalności do dnia zapłaty każdej raty;
2. w pozostałym zakresie powództwo oddala;
3. nie obciąża pozwanego kosztami postępowania w sprawie;
4. wyrokowi w pkt. 1 nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

Sygn. akt RC 21/16

UZASADNIENIE

Pełnomocnik R. C. pozwem z dnia 01 lutego 2016 roku (data wpływu do Sądu Rejonowego w Otwocku) wniósł o obniżenie alimentów należnych od powoda na rzecz jego małoletniego syna E. C. z kwoty po 500 zł miesięcznie do kwoty po 200 zł miesięcznie.

Uzasadniając swoje żądanie pełnomocnik powoda wskazał, że od ostatniego orzeczenia w przedmiocie wysokości alimentów na rzecz małoletniego E. C. zmieniły się możliwości finansowe i zarobkowe R. C. – powód zarabia obecnie mniej niż poprzednio, a ponadto w 2014 r. urodziło mu się kolejne dziecko.

(pozew k. 1-3 akt).

Przedstawicielka ustawowa małoletniego pozwanego – J. W. wniosła o oddalenie powództwa w całości.

(stanowisko przedstawicielki ustawowej małoletniego pozwanego – nagranie płyta CD k. 51)

Na podstawie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Obecny obowiązek alimentacyjny powoda został ustalony wyrokiem Sądu Rejonowego w Otwocku z dnia 15 listopada 2013 roku w sprawie III RC 439/12 na kwotę po 500 zł miesięcznie.

Powód był wówczas zatrudniony w charakterze operatora maszyn z przeciętnym miesięcznym wynagrodzeniem w wysokości 1637,87 zł netto. R. C. zamieszkiwał wówczas wraz z obecną partnerką w wynajmowanym mieszkaniu w O.. Czynsz najmu za w/w mieszkanie wynosił 420 zł miesięcznie, a ponadto R. C. wraz z partnerką pokrywali koszt energii elektrycznej (ok. 170-180 zł miesięcznie) oraz dokonywali zakupu jednej butli gazu miesięcznie.

Partnerka powoda – B. J. nie pracowała, zarejestrowana była jako osoba bezrobotna. Powód już wówczas leczył się na cukrzycę i nadciśnienie, był chory na serce – miał zaimplementowane stenty. Koszt przyjmowanych przez niego leków wynosił ok. 130 zł miesięcznie.

R. C. nie utrzymywał kontaktów z synem.

(d. akta sprawy III RC 439/12)

Z kolei przedstawicielka ustawowa małoletniego pozwanego – J. W., zatrudniona była jako sprzedawca w supermarkecie i otrzymywała wynagrodzenie w wysokości od 2021,80 zł do 2256,66 zł netto miesięcznie w zależności od wysokości premii, bądź przepracowanych godzin nadliczbowych. Wraz z małoletnim zamieszkiwała w mieszkaniu komunalnym, zaś czynsz plus opłaty za media w skali miesiąca wynosiły ok. 900zł. Przedstawicielka ustawowa małoletniego spłacała kredyt konsumencki z miesięczną ratą ok. 1300 zł.

E. C. w czasie poprzedniego orzeczenia w przedmiocie alimentów miał 11 lat i uczęszczał do V klasy szkoły podstawowej. Pozostawał on pod bezpośrednią opieką matki, która poza ponoszeniem wydatków na wyżywienie małoletniego czy też zakup dla niego odzieży opłacała mu również zajęcia z języka angielskiego w kwocie ok. 100 zł miesięcznie.

(d. akta sprawy III RC 439/12).

W chwili obecnej (od czerwca 2016 r.) powód R. C. zatrudniony jest w Przedsiębiorstwie (...) S.A. z miesięcznym wynagrodzeniem w kwocie 1850 zł brutto. Powód zamieszkuje wraz ze swoją partnerką oraz ich wspólnym małoletnim synem F. (ur. (...)) w Ł., w nieruchomości należącej do rodziców jego partnerki, gdzie zajmują jeden pokój i mogą korzystać z kuchni i łazienki. Partycypują w kosztach utrzymania tego domu, przeznaczając na ten cel kwotę 100-150 zł miesięcznie. Utrzymanie ich małoletniego syna (zakup pampersów, wyżywienia, kosmetyków, leków) kosztuje ok. 600 zł miesięcznie.

Powód w dalszym ciągu leczy się z powodu choroby wieńcowej, cukrzycy i nadciśnienia – koszt przyjmowanych przez niego leków to ok. 100-120 zł miesięcznie.

Z uwagi na zaległości alimentacyjne przeciwko R. C. prowadzone jest postępowanie egzekucyjne.

Partnerka powoda B. J. jest zarejestrowana jako osoba bezrobotna i otrzymuje (do 8 października 2016 r.) zasiłek dla bezrobotnych w kwocie 570 zł miesięcznie.

Powód nie utrzymuje kontaktów z małoletnim synem E. C..

(d. zeznania R. C. – nagranie płyta CD k. 51, 77, porozumienie o zmianie warunków umowy o pracę k. 74 akt, zaświadczenia dokonanych wpłatach k. 55-57 akt, zeznania świadka B. J. – nagranie płyta CD k. 77, deklaracja PIT powoda za rok 2015 - k. 37-41, zaświadczenie lekarskie k. 41).

Przedstawicielka ustawowa małoletniego pozwanego J. W. w dalszym ciągu pracuje jako sprzedawca w sklepie. W 2015 r. osiągnęła przychód brutto w wysokości 32 461 zł (jej przeciętny dochód netto wyniósł ok. 2050 zł miesięcznie), zaś jej przeciętny dochód netto za okres listopad 2015 – kwiecień 2016 r. wyniósł ok. 2250 zł miesięcznie).

J. W. prowadzi wspólne gospodarstwo domowe wraz z małoletnim synem i swoim ojczymem. Na koszty wspólnego gospodarstwa domowego składają się opłaty za czynsz w kwocie 313 zł, wywóz nieczystości – 170 zł miesięcznie, gaz – 50 zł miesięcznie, energię elektryczną – 120 zł miesięcznie.

Małoletni E. C. ma w chwili obecnej 14 lat i jest uczniem II klasy szkoły gimnazjalnej. Koszt wyprawki dla małoletniego to rocznie ok. 200-300 zł, koszt biletu na autobus to 51 zł miesięcznie, zaś koszt wycieczek w szkole – ok. 550 zł rocznie. Na ubrania dla małoletniego pozwanego J. W. wydaje ok. 70-100 zł miesięcznie. E. C. nie uczęszcza obecnie na zajęcia dodatkowe. W 2016 r. pozwany wraz z matką był na wakacjach nad morzem, jednakże wyjazd ten sponsorowała pozwanemu siostra J. W..

J. W. w dalszym ciągu spłaca kredyt, który spłacała w dacie poprzedniego orzeczenia w przedmiocie alimentów – aktualna rata tego kredytu to ok. 1000 zł miesięcznie.

(d. zeznania J. W. – nagranie płyta CD k. 51, 77, Deklaracja PIT za rok 2015 k. 43 – 46, zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu k. 47 akt).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego w postaci zeznań świadka B. J. (nagranie płyta CD k. 77), przesłuchania stron (nagranie płyta CD k. 51, 77), a także przedstawionych przez strony dokumentów oraz akt sprawy Sądu Rejonowego w Otwocku sygn. III RC 439/12.

Powyższy materiał dowodowy Sąd co do zasady uznał za wiarygodny. Sąd odmówił jedynie waloru wiarygodności zeznaniom przedstawicielki ustawowej małoletniego pozwanego w części, w jakiej wynika z nich, że „do ręki” zarabia ona ok. 1800-1900 zł miesięcznie (albowiem z przedstawionych dokumentów w postaci zeznań PIT za 2015 r. i zaświadczenia o zarobkach wynika, że zarobki pozwanej są większe – w 2015 r. wynosiły ok. 2050 zł netto miesięcznie, zaś w okresie listopad 2015 r. – kwiecień 2016 r. wyniosły ok. 2250 zł netto miesięcznie), oraz w części, w jakiej wynika z nich, że na wyżywienie i ubrania dla małoletniego pozwanego wydaje ona ok. 700 zł miesięcznie (w ocenie Sądu kwota ta jest zawyżona - z innej części zeznań J. W. wynika bowiem, że na ubranie dla małoletniego wydaje ona ok. 70-100 zł miesięcznie, zaś na wyżywienie dla siebie, syna i ojczyma – ok. 800 zł miesięcznie).

W pozostałym zakresie Sąd uznał zeznania przedstawicielki ustawowej małoletniego pozwanego za wiarygodne, podobnie jak pozostały zgromadzony w sprawie materiał dowodowy.

Sąd zważył co następuje:

Zgodnie z dyspozycją art. 133 kodeksu rodzinnego i opiekuńczego rodzice obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie. O zakresie obowiązku alimentacyjnego decydują w każdym razie usprawiedliwione potrzeby uprawnionego oraz zarobkowe i majątkowe możliwości zobowiązanego (art. 135 § 1 kro). Pojęcia usprawiedliwionych potrzeb nie można jednoznacznie zdefiniować. Rodzaj i rozmiar tych potrzeb jest uzależniony od cech osoby uprawnionej oraz od różnych okoliczności natury społecznej i gospodarczej w których osoba uprawniona się znajduje. Zakres obowiązku alimentacyjnego wyznaczać będą poszczególne sytuacje uprawnionego i zobowiązanego, konkretne warunki społeczno-ekonomiczne oraz cele i funkcje obowiązku alimentacyjnego. Dopiero na tym tle można określić potrzeby życiowe, materialne i intelektualne uprawnionego (uzasadnienie do tezy IV uchwały Sądu Najwyższego z dnia 16.12.1987r., II CZP 91/86).

Potrzeby uprawnionego oraz możliwości zobowiązanego ulegają zmianie, tym samym może ulegać zmianie wysokość alimentów. Dlatego też w razie zmiany stosunków zarówno uprawniony jak i zobowiązany mogą żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego (art. 138 kro). Dla stwierdzenia czy nastąpiła zmiana stosunków w rozumieniu wyżej wskazanego przepisu, należy brać pod uwagę, czy istniejące warunki i możliwości mają charakter trwały, dotyczą okoliczności zasadniczych, ilościowo znacznych i wyczerpują te przesłanki, które w istotny sposób wpływają na istnienie czy zakres obowiązku alimentacyjnego. Zmiana orzeczenia dopuszczalna jest tylko w razie zmiany stosunków, powstałych po jego wydaniu, a jej ustalenie następuje poprzez porównanie stosunków obecnych z warunkami i okolicznościami uprzednio istniejącymi (uzasadnienie to tezy VII uchwały Sądu Najwyższego

z dnia 16.12.1987r., II CZP 91/86). Przez zmianę stosunków w rozumieniu art. 138 kro rozumie się więc istotne zmniejszenie lub zwiększenie możliwości majątkowych i zarobkowych zobowiązanego albo też istotne zwiększenie lub zmniejszenie usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego (tak np. T. Domińczyk, Kodeks rodzinny i opiekuńczy. Komentarz pod red. K. Piaseckiego, LexisNexis 2005 str. 839).

W ocenie Sądu od czasu poprzedniego orzeczenia w przedmiocie alimentów (co miało miejsce 3 lata temu) nie zmienił się w sposób istotny koszt zaspokojenia usprawiedliwionych potrzeb małoletniego E. C.. Z jednej strony bowiem małoletni jest obecnie starszy, a w związku z naturalnym rozwojem małoletniego (w szczególności w związku z tym, iż zaczyna wkraczać on w okres dojrzewania), niewątpliwie w pewnym zakresie wzrosły koszty jego utrzymania związane z wyżywieniem i ubraniem. Z drugiej jednak strony małoletni pozwany nie uczęszcza już na żadne zajęcia dodatkowe – poprzednio zaś uczęszczał na zajęcia języka angielskiego.

Jednocześnie w pewnym zakresie zmniejszyły się możliwości zarobkowe R. C. – przy czym możliwości zarobkowych nie należy utożsamiać z aktualnymi dochody osoby zobowiązanej, lecz należy je rozumieć jako środki pieniężne, które osoba zobowiązana może i powinna uzyskiwać przy dołożeniu należytej staranności, stosownie do swych sił umysłowych i fizycznych (tak np. uchwała pełnego składu (...) – Izby Cywilnej i Administracyjnej z dnia 16 grudnia 1987 r., III CZP 91/86, OSNCP 1988, nr 4, poz. 42, wyrok SN z dnia 22 czerwca 2007 r., II UK 229/06, LEX nr 422753). W ocenie Sądu zmniejszenie możliwości zarobkowych R. C. wynika przede wszystkim z faktu zmiany przez niego miejsca zamieszkania – niewątpliwie bowiem znalezienie lepiej płatnej pracy jest łatwiejsze w okolicach W., niż w Ł., gdzie powód obecnie zamieszkuje. Powód nie udowodnił natomiast, aby jego możliwości zarobkowe zmniejszyły się z powodu złego stanu zdrowia – zauważyć bowiem należy, iż stan zdrowia powoda nie był najlepszy już w czasie poprzedniego orzeczenia w przedmiocie alimentów i już wówczas cierpiał on na choroby, na które cierpi obecnie.

Od czasu poprzedniego orzeczenia w przedmiocie alimentów należnych małoletniemu E. C. pojawiły się także nowe usprawiedliwione wydatki po stronie jego ojca – w październiku 2014 r. R. C. urodził się bowiem drugi syn – F.. Zauważyć jednak również należy, iż jednocześnie znacząco zmniejszyły się wydatki powoda na zaspokojenie jego potrzeb mieszkaniowych – w dacie poprzedniego orzeczenia w przedmiocie alimentów R. C. wynajmował bowiem (wraz z partnerką) mieszkanie, za co samego czynszu płacił ok. 420 zł, a ponadto uiszczał także opłaty za prąd (ok. 170-180 zł miesięcznie) i gaz. Obecnie natomiast powód zamieszkuje w domu rodzinnym swojej partnerki i wraz z partnerką partycypuje w kosztach utrzymania tego domu przekazując 100-150 zł miesięcznie.

Odnosząc się natomiast do możliwości zarobkowych matki pozwanej – J. W., to w ocenie Sądu możliwości te wzrosły, jednakże w niewielkim zakresie. W ocenie Sądu, mając na uwadze wiek i doświadczenie zawodowe J. W., jej możliwości zarobkowe wyczerpują się w osiągniętych przez nią aktualnie dochodach – te są natomiast obecnie w niewielkim zakresie wyższe niż 3 lata temu – co wiąże się przede wszystkim z faktem, iż – jak wynika z przedstawionego zaświadczenia o dochodach – w kwietniu 2016 r. płaca zasadnicza J. W. wzrosła o 150 zł brutto.

Podnieść również należy, iż zmniejszyła się rata kredytu spłacanego przez przedstawicielkę ustawową małoletniego pozwanego.

Mając na uwadze powyższe okoliczności, Sąd uznał za zasadne obniżenie alimentów należnych E. C. od jego ojca R. C. z kwoty po 500 zł miesięcznie do kwoty po 400 zł miesięcznie (czyli o 20%).

W świetle całokształtu okoliczności niniejszej sprawy, Sąd nie znalazł natomiast podstaw do uwzględnienia powództwa w całości i obniżenia alimentów do kwoty po 200 zł miesięcznie. Obniżenie wysokości alimentów należnych pozwanemu od R. C. poniżej 400 zł miesięcznie nie byłoby uzasadnione, mając na uwadze fakt, że troska o wychowanie i opiekę nad małoletnim spoczywa tylko i wyłącznie na jego matce, zaś R. C. obowiązek alimentacyjny wobec syna spełnia wyłącznie przekazując środki pieniężne. Nadto w ocenie Sądu alimenty w wysokości 400 zł miesięcznie nie przekraczają możliwości majątkowych i zarobkowych powoda.

Biorąc powyższe okoliczności pod uwagę Sąd obniżył alimenty należne małoletniemu E. C. od R. C. do kwoty po 400 zł miesięcznie, poczynając od dnia 1 lutego 2016 r. (czyli od dnia wniesienia powództwa), zaś w pozostałym zakresie powództwo oddalił.

Na podstawie art. 333§1 pkt 1 kpc Sąd nadał wyrokowi rygor natychmiastowej wykonalności.

Mając zaś na uwadze, iż pozwanym jest małoletni, który nie ma żadnego własnego dochodu, Sąd, na podstawie art. 102 kpc, odstąpił od obciążania go kosztami postępowania.